

گزارش افتتاح تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در ولایت بامیان

و

بازدید از مراکز صحی

تاریخ بازدید: 27 الی 29 دلو 1397

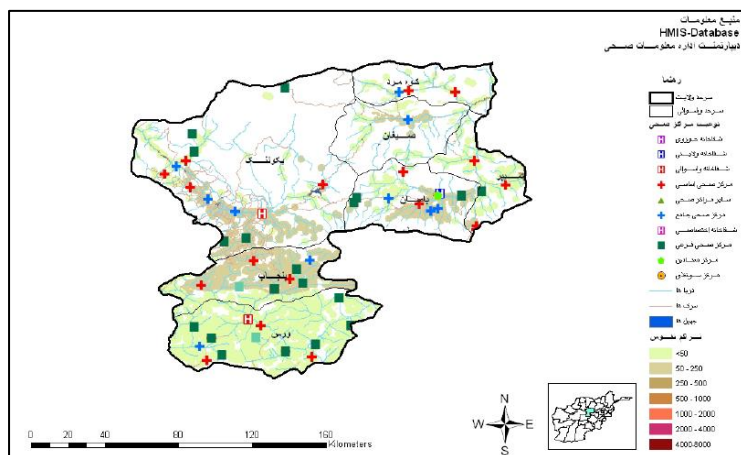
اعضای تیم:

1. دوکتور زلیخا انوری، رئیس صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان
2. دوکتور عادلہ مبشر، آفیسر صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان، سازمان صحی جهان
3. دوکتور احمدشاکر حداد، مسئول پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل
4. دوکتور محمد سلیم بهادری، آفیسر ارشد تخنیکي پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل

محتویات

- 1.1. معلومات عمومی 2
2. اهداف سفر 2
3. گزارش تفصیلی 2
- 1.3. جلسه با تیم مدیریتی ریاست صحت عامه ولایت بامیان 2
- 2.3. جلسه با مقام محترم ولایت در مورد معرفی کتاب رهنمای صحت مادر و طفل 3
- 3.3. افتتاح تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل 3
- 4.3. بازدید از مراکز صحتی 4
- 4,1.3. دریافت ها از شفاخانه ولایتی: 5
- 4,2.3. دریافت ها از مراکز صحتی مجموعه خدمات صحتی اساسی: 6
4. سفارشات/پلان عمل تعقیبی در جهت بهبودی دریافت ها 8

1. معلومات عمومي

ولایت بامیان با داشتن 478424 نفر نفوس (دفتر مرکزی احصائیه 1397) در حوزه مرکز قرار دارد. این ولایت دارای 8 ولسوالی میباشد (بامیان، پنجاب، ورس، یکاولنگ 1، یکاولنگ 2، کهمرد، سیغان و شبر). بامیان دارای مناطق کوهستانی فراوان و صعب العبور است که راه های یکتعداد از ولسوالی های آن به مدت طولانی در اثر برفباری های سنگین مسدود میباشد که دسترسی به خدمات را به چالش مواجه میسازد.

به اساس ارقام سیستم اداره معلومات صحتی در ولایت بامیان 125 مرکز صحتی فعال موجود است که 74 مرکز صحتی آن مربوط موسسه تطبیق کننده (خدمات صحتی آغاخان)، 24 مرکز صحتی آن (آشپانه های صحتی) مربوطه موسسه MOVE و سایر مراکز صحتی آن بشمول تیم های صحتی سیار و مرکز تداوی معتادین مربوط سایر شرکای صحتی در سطح ولایت میباشد.

2. اهداف سفر

- افتتاح تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل
- نظارت و حمایت تکنیکی در تدویر برنامه های آموزشی کتاب رهنمای صحت مادر و طفل برای کارمندان مراکز صحتی
- نظارت از خدمات صحت باروری، مادر، نوزاد و طفل

3. گزارش تفصیلی

۳,۱ جلسه با تیم مدیریتی ریاست صحت عامه ولایت بامیان

در نخست طی جلسه ای اهداف سفر برای تیم مدیریتی ریاست صحت عامه ولایت بامیان تشریح گردیده و در مورد آغاز تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در ولایت بامیان و آماده گی ها در مورد تدویر ورکشاپ های آموزشی کتاب رهنمای صحت مادر و طفل برای کارمندان مراکز صحتی بحث همه جانبه صورت گرفت. همچنان در مورد تسلیمی و توزیع کتاب های رهنمای صحت مادر و طفل و راجستر های مربوطه تصامیم لازم اتخاذ شد.

۳,۲ جلسه با مقام محترم ولایت در مورد معرفی کتاب رهنمای صحت مادر و طفل

تیم نظارتی با همراهی تیم ریاست صحت عامه بامیان با مقام محترم ولایت بامیان دیدار نموده و کتاب رهنمای صحت مادر و طفل به معرفی گرفته شد. جناب والی صاحب بامیان کتاب رهنمای صحت مادر و طفل را یک گام مهم در راستای بهبود عرضه خدمات صحتی در ولایت بامیان دانسته و از اعتماد وزارت صحت عامه در انتخاب ولایت بامیان در مرحله اول توسعه پروژه ابراز قدردانی نمودند. همچنان ایشان حمایت شانرا از تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در ولایت بامیان اعلام نموده و وعده همکاری همه جانبه را سپردند.

۳,۳ افتتاح تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل

تطبیق پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل با حضورداشت رئیس سکتوری ولایت، نماینده گان شورای ولایتی، ریاست امور زنان، یونیسیف، سازمان صحتی جهان، ریاست صحت عامه و موسسه تطبیق کننده، و همچنان کارمندان مراکز صحتی که جهت ورکشاپ آموزشی کتاب رهنمای صحت مادر و طفل دعوت شده بودند، رسماً افتتاح گردید. ابتدا ابتکار کتاب رهنمای صحت مادر و طفل توسط داکتر زلیخا انوری رئیس صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان وزارت صحت عامه به معرفی گرفته شد. متعاقباً رئیس سکتوری

ولایت، نماینده شورای ولایتی، معاون ریاست صحت عامه، مسئول موسسه تطبیق کننده و نماینده یونیسیف در مورد کتاب رهنمای صحت مادر و طفل صحبت نموده و از زوایای مختلف اهمیت این ابتکار را بحث نمودند.

به اساس پلان آموزشی تهیه شده در سطح ولایت قرار است در حدود 400 تن از کارمندان صحتی بشمول آمرین مراکز صحتی، قابله ها، واکسیناتوران و مشوره دهنده های تغذی طی 13 دوره آموزشی یکروزه در مورد کتاب رهنمای صحت مادر و طفل و نحوه توزیع آن آموزش ببینند. تیم تخنیکي پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل از نحوه تدویر ورکشاپ ها طی دو روز متوالی نظارت نموده و حمایت تخنیکي جهت بهبود دوره های آموزشی بعدی ارائه نمودند.

ابتکار کتاب رهنمای صحت مادر و طفل بطور امتحانی از آگست 2017 الی ختم جون 2018 در دو ولایتی کشور (میربچه کوت کابل و کامه ننگرهار) به کمک مالی و تخنیکي موسسه محترم جایکا توسط ریاست صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان وزارت صحت عامه تطبیق گردید. کتاب رهنمای صحت مادر و طفل مجموعه از پیام ها و ریکارد های صحتی اساسی و معیاری بمنظور مشوره دهی و حفظ ریکارد های مرتبط به صحت مادر و طفل میباشد. هدف کتاب مذکور، بهبود هماهنگی میان جامعه، خانواده ها و کارکنان صحتی بوده، آگاهی جامعه را افزایش داده و در توانمندسازی زنان نیز ممد می باشد. ضمناً کتاب متذکره، آگاهی زنان و

خانواده های شان را پیرامون مسایل کلیدی و حیاتی صحت مادر و طفل بلند می برد. این پروژه امتحانی توسط جناح ثالث مورد ارزیابی قرار گرفت.

به اساس نتایج این ارزیابی کشور جاپان متعهد گردیده است تا توسعه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل را در 34 ولایت کشور در طی مدت سه سال حمایت مالی نماید. این پروژه تحت رهبری ریاست صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان از طریق اداره یونیسف در افغانستان تطبیق میگردد که خوشبختانه موافقتنامه مالی آن فی مابین اداره همکاری های بین المللی جاپان JICA و اداره یونیسف در ماه آگست 2018 به امضاء رسید. این ابتکار در طول سه سال بطور مرحله وار در تمام ولایات افغانستان ذیلاً توسعه داده میشود:

- مرحله اول (2019): سه ولایت (کابل، ننگرهار و بامیان)
- مرحله دوم (2020): یازده ولایت، سه ولایت مرحله اول و هشت ولایت دیگر (غور، پکتیا، پکتیکا، دایکندی، کندهار، بلخ، هرات، بدخشان)
- مرحله سوم (2021): تمام ولایات کشور (یازده ولایت مرحله اول و دوم جمع 23 ولایت باقیمانده)

۳,۴ بازدید از مراکز صحتی

طی این سفر از 5 مرکز صحتی بشمول شفاخانه ولایتی، دو مرکز صحتی جامع، یک مرکز صحتی اساسی و یک مرکز صحتی فرعی بازدید بعمل آمد. دریافت های نظارتی با تیم مدیریتی موسسه تطبیق کننده و ریاست صحت عامه جهت بهبود عرضه خدمات صحتی در ولایت بامیان شریک گردید.

شماره	اسم مرکز	نوعیت	اعضای تیم بازدید کننده
1	شفاخانه ولایتی بامیان	شفاخانه ولایتی	داکتر انوری، داکتر حداد، PRHO بامیان، داکتر مبشر از سازمان صحتی جهان در همراهی با رئیس شفاخانه ولایتی بامیان
2	مرکز صحتی حیدر اباد	مرکز صحتی اساسی	داکتر انوری، داکتر حداد، PRHO بامیان، داکتر مبشر از سازمان صحتی جهان
3	مرکز صحتی شمامه	مرکز صحتی اساسی	داکتر انوری، داکتر حداد، PRHO بامیان، داکتر مبشر از سازمان صحتی جهان
4	مرکز صحتی شاه فولادی	مرکز صحتی جامع	داکتر انوری، داکتر حداد، PRHO بامیان، داکتر مبشر از سازمان صحتی جهان
5	مرکز صحتی دره سادات	مرکز صحتی جامع	داکتر انوری، داکتر حداد، PRHO بامیان، داکتر مبشر از سازمان صحتی جهان و رئیس شفاخانه

۳,۴,۱ دریافت ها از شفاخانه ولایتی:

نکات قوی:

- موجودیت تعمیر معیاری، ادویه، وسایل و تجهیزات طبی کافی
- عرضه خدمات صحی معیاری در بخش صحت مادر، نوزاد و طفل
- موجودیت تیم مدیریتی توانا و متعهد
- موجودیت کارمندان با تعهد
- رعایت وقایه از انتان
- موجودیت سیستم مرور مرگ مادر و نوزاد و گزارشدهی فوری واقعات مرگ مادری
- میزان پائین مرگ مادری و نوزاد

نکات که به بهبود ضرورت دارد:

- تعداد ولادت ها و عملیات های سیزارین سکشن با توجه نفوس تحت پوشش کمتر است (حد اوسط 300 تولد و 10 – 15 سیزارین در ماه)

بصورت عموم خدمات شفاخانه ولایتی قابل ستایش و عالی بود، تیم نظارتی پی شهاد می نماید تا رئیس شفاخانه تقدیر گردد.

برعلاوه هیات بازدید کننده از چگونگی توزیع کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در شفاخانه ولایتی نیز بازدید نمودند که یافته های ذیل را حین بازدید مشاهده نمودند:

نکات قوی:

- کتاب رهنمای صحت مادر و طفل و راجستر های مربوطه در شفاخانه ارسال گردیده بود.
- توزیع از هر سه محل برای گروه های مورد هدف آغاز گردیده بود.
- معلومات مراجعین بصورت درست ثبت راجستر و کتاب رهنمای صحت مادر و طفل میگردد.
- هماهنگی میان توزیع کننده گان کتاب رهنمای صحت مادر و طفل (قابله، واکسیناتور و مشوره دهنده تغذی) موجود بود

- کارکنان صحتی با مراجعین برخورد محترمانه داشتند.

نکات که به بهبود ضرورت دارد:

- به مادران در مورد آوردن کتاب در مراجعه دوباره معلومات کافی داده نمیشد.
- موجودیت راجستر سرویلانس همزمان با راجستر کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در بخش صحت مادر.
- ساینز خورد عناوین صفحات راجستر

۳,۴,۲ دریافت ها از مراکز صحتی مجموعه خدمات صحتی اساسی:

نکات قوی:

- حاضر بودن کارمندان صحتی الی آخرین دقیق ساعات رسمی
- رعایت نظافت در اکثریت مراکز صحتی بازدید شده
- توجه کارمندان صحتی در بدست آوردن اهداف تعیین شده

نکات که به بهبود ضرورت دارد:

- عدم موجودیت یکتعداد زیاد اقلام دوائی در اکثریت مراکز صحتی بازدید شده
- پائین بودن شاخص های بخش صحت مادر و طفل در اکثریت مراکز صحتی بازدید شده نظر به اهداف تعیین شده
- عدم موجودیت رهنمود های بخش صحت باروری، مادر، نوزاد و طفل در اکثریت مراکز صحتی بازدید شده
- اکثریت قابل آموزش های مربوطه را طی 3 الی 10 سال گذشته اخذ نکرده اند
- موجودیت ناغگی منفی در مرکز صحتی فرعی شمامه
- بلند بودن واقعات GBV در اکثریت مراکز صحتی بازدید شده گزارش داده شد.

- بلند بودن تعداد واقعات هیپاتیت-ب در کلینک شاه فولادی
- نبودن اکثریت پروتوکول های جدید در بخش های تنظیم خانواده و صحت مادری
- یکتعداد از مواد تبلیغاتی در محل مناسب آن نصب نشده اند، بطور مثال موجودیت اوراق تبلیغاتی بخش صحت مادر در بخش پانسمان
- مرکز صحتی اساسی حیدرآباد به ترمیم نیاز دارد (سقف تمام اتاق ها نم کرده است)

- تشخیص نادرست در بعضی موارد در کتاب های راجستر
- فیصدی بلند استفاده از انتی بیوتیک ها در بعضی از مراکز صحتی (مرکز صحتی شاه فولادی)
- بصورت عموم اکثریت کارمندان صحتی از کاهش قابل ملاحظه در معاشات شان شاکی بودند.

بصورت عمومی خدمات صحتی در مراکز صحتی بازدید شده بخش مجموعه خدمات صحتی اساسی (BPBS) قناعت بخش نبود. از اینکه موسسه خدمات صحتی آغاخان به تازه گی مسئولیت عرضه خدمات صحتی را عهده دار شده است ایجاب می نماید تا در مورد خلاء های موجود در قسمت عرضه خدمات صحتی توجه جدی نماید.

برعلاوه نمایندگان شورای ولایتی و مقام ولایت از مشکلات عدم دسترسی مردم به اب اشامیدنی، و نبود داکتر مسلکی در بخش طب عدلی شاکی بودند.

در جریان بازدید هیات بازدید کننده با رئیس امور زنان ولایت بامیان محترمه کریمه سالک نیز ملاقات کاری داشته و پیرامون اهمیت کتاب صحت مادر و طفل در بلند برد کیفیت خدمات صحتی و جلب حمایت و همکاری ریاست امور زنان در قبال مسایل صحتی خانواده ها بخصوص زنان بحث نمودند.

۴ سفارشات/پلان عمل تعقیبی در جهت بهبودی دریافت ها

شماره	سفارشات	شخص مسئول	تاریخ اجرا
1	در مورد بهبود سیستم رجعت دهی واقعات اختلاطی از مراکز صحتی مجموعه خدمات صحتی اساسی به شفاخانه ولایتی توجه صورت گیرد.	موسسه AKHS	دوامدار
2	در هنگام توزیع کتاب رهنمای صحت مادر و طفل به مادران در مورد اهمیت کتاب و آوردن کتاب در مراجعه دوباره معلومات کافی داده شود.	موسسه تطبیق کننده و مسئول ولایتی صحت باروری	دوامدار
3	موضوع راجستر سرویلانس همزمان با راجستر کتاب رهنمای صحت مادر و طفل در بخش صحت مادر باید با آمریت سرویلانس وزارت صحت عامه تعقیب گردد.	پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل، ریاست صحت باروری	هفته دوم ماه حوت
4	در چاپ بعدی عناوین صفحات راجستر بزرگتر و خوانا چاپ گردد.	پروژه کتاب رهنمای صحت مادر و طفل، یونیسیف	ماه اسد 1397
5	اقدام دوائی به اساس لست ادویه اساسی مجموعه خدمات صحتی اساسی باید هرچه زودتر به مراکز صحتی که راه مواصلاتی شان باز است، اکمال گردد.	موسسه AKHS	الی 20 ماه حوت 1397
6	در مورد رسیدن به اهداف تعیین شده در بخش صحت مادر و طفل از نوآوری های ممکنه استفاده گردد.	موسسه AKHS	دوامدار
7	رهنمود های بخش صحت باروری، مادر، نوزاد و طفل چاپ و به مراکز صحتی فرستاده شود.	موسسه AKHS	الی ختم ماه حوت 1397
8	نیازسنجی آموزشی باید اجرا گردیده و دوره های آموزشی به اساس اولویت ها برای کارمندان مراکز صحتی دایر گردد.	موسسه AKHS	دوامدار
9	در مورد تقویه پروگرام معافیت کتلوی توجه صورت گیرد تا سطح ناغگی در مراکز صحتی به حداقل مورد قبول برسد.	موسسه AKHS	الی ختم ماه جوزا 1398
10	در مورد بلند بودن واقعات GBV در اکثریت مراکز صحتی باید با همکاری بخش های سکتوری ولایت ارزیابی انجام گردد.	ریاست صحت عامه	الی ختم ماه حمل 1398
11	بلند بودن تعداد واقعات هیپاتیت-ب در کلینک شاه فولادی باید به بررسی گرفته شود.	ریاست صحت عامه و موسسه AKHS	الی ختم ماه حوت 1398

12	پروتوکول های جدید در بخش های تنظیم خانواده و صحت مادری باید چاپ و به مراکز صحتی فرستاده شود.	موسسه AKHS	الی ختم ماه حوت 1397
13	مواد تبلیغاتی باید در محل های مناسب آن در مراکز صحتی نصب شوند.	موسسه AKHS	الی ختم ماه حمل 1397
14	آهن پوش مرکز صحتی اساسی حیدرآباد باید ترمیم گردد.	موسسه AKHS	الی 20 ماه حوت 1397
15	کارمندان صحتی بخصوص آنانی که در بخش معاینه سراپا مصروف اند باید در مورد تشخیص درست امراض آموزش ببینند (البته بعد از نیازسنجی آموزشی و نظارت ها).	موسسه AKHS	الی ختم ماه سرطان 1397
16	کارمندان صحتی در مورد استفاده معقول از ادویه (RUD) آموزش ببینند.	موسسه AKHS	الی ختم ماه سرطان 1397
17	موضوع کاهش قابل ملاحظه در معاشات کارمندان صحتی باید با آمریت تنظیم کمک ها و خدمات مشورتی پیگیری شود.	ریاست صحت باروری، مادر، نوزاد، طفل و نوجوانان	الی ختم هفته اول ماه حوت 1397

ختم گزارش